

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	WNS - Pomiedzy magia a religia: homo religiosus czy homo magicus? Oblicza czlowieka od pradziejow po wspolczesnosc, PG_00179114						
Kierunek studiow	Historia (O)						
Data rozpoczecia studiow	paздziernik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom ksztalcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajec				
Forma studiow	stacjonarne		Sposob realizacji		na odleglosc (e-learning)		
Rok studiow	1		Jezyk wykadowy		polski Polski		
Semestr studiow	2		Liczba punktow ECTS		2.0		
Profil ksztalcenia	ogolnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadzaca							
Imie i nazwisko wykadowcy (wykadowcow)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Krzysztof Ulanowski				
	Prowadzacy zajecia z przedmiotu		dr Krzysztof Ulanowski				
Formy zajec	Forma zajec	Wyklad	Cwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajec	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajec na odleglosc: 30.0						
	Adresy kursu na platformie eNauczanie: Moodle ID: 13430 Pomiedzy magia i religia. 2025/2026 https://mdl.ug.edu.pl/course/view.php?id=13430						
Aktywnosc studenta i liczba godzin pracy	Aktywnosc studenta	Udzial w zajeciach dydaktycznych, objetych planem studiow		Udzial w konsultacjach		Praca wlasna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Wyklad podejmuje probe rekonstrukcji i analizy napiec oraz wzajemnych relacji miedzy magia a religia w kontekscie antropologicznym, socjologicznym i historycznym. Punktem wyjscia jest pytanie o tozsamosc czlowieka jako istoty religijnej (<i>homo religiosus</i>) i/lub magicznej (<i>homo magicus</i>), co prowadzi do refleksji nad granicami, zbieznosciami i funkcjami tych dwuch systemow znaczen w roznych kulturach i epokach.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
		Wiedza: Student/ka zna podstawowe pojęcia związane z magią, religią i rytuałem w różnych kontekstach kulturowych i historycznych. Posiada wiedzę na temat różnic i podobieństw między systemami religijnymi a praktykami magicznymi. Zna najważniejsze teorie interpretujące zjawiska magiczne i religijne w humanistyce i naukach społecznych. Student/ka wykazuje otwartość i szacunek wobec różnorodnych systemów wierzeń i praktyk kulturowych. Rozumie rolę religii i magii w kształtowaniu tożsamości jednostek i wspólnot. Potrafi prowadzić dialog i debatę na tematy światopoglądowe w sposób merytoryczny i tolerancyjny. Student/ka potrafi analizować i interpretować teksty źródłowe i współczesne opisy praktyk religijnych i magicznych. Umie wskazać funkcje społeczne i kulturowe praktyk magicznych oraz religijnych w różnych epokach i społeczeństwach. Potrafi krytycznie ocenić zjawiska z pogranicza magii i religii w kontekście antropologicznym, socjologicznym i historycznym.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport
Treści przedmiotu	Od wierzeń prehistorycznych, przez religie starożytnych cywilizacji Mezopotamii, Egiptu i Grecji, po współczesne zjawiska synkretyczne i nowe formy duchowości wykład określa zmienne formy ekspresji sakralności, działania rytualnego i transcendencji. W centrum rozważań znajduje się człowiek jako podmiot i twórca światopoglądów, w których magia i religia często współistnieją, konkurują lub wzajemnie się przenikają.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Obecność/aktywność	80.0%	25.0%
	Prezentacja/projekt	80.0%	75.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Frazer J., <i>Złota gałąź Studia z magii i religii</i>, Kraków 2023. Malinowski B., <i>Magia, nauka i religia</i>. Warszawa 1990. <i>Douglas M.</i>, <i>Czystość i zmaza. Analiza pojęć nieczystości i tabu</i>. Warszawa 2007. <i>Campbell J.</i>, <i>Bohater o tysiącu twarzy</i>, Kraków 2013.	
	Uzupełniająca lista lektur	CZERNIK S., <i>Trzy zorze dziewicze. Wśród zamawiań i zaklęć</i>, Łódź 1968. MOSZYŃSKI K., <i>Kultura ludowa Słowian</i>, vol. 2. <i>Kultura duchowa</i>, Kraków 1934. Ceklarz K., Janicka-Krzywda U., <i>Góralskie czary. Leksykon magii Podtatry i Beskidów Zachodnich</i>. Zakopane 2024. Koprowska-Głowacka A., <i>Czarownice z Pomorza i Prus</i>, Gdynia 2021.	
	Adresy eZasobów		

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Czy magia może być uznana za formę religii? A może odwrotnie religia to "uprawomocniona" forma magii? W jaki sposób rytuały religijne różnią się od praktyk magicznych? Czy zawsze można je odróżnić? Czy magia i religia wykluczają się nawzajem, czy też współistnieją w obrębie jednej kultury/religii? Na czym polega różnica między wiarą w cuda a praktyką magiczną? Jaką funkcję pełniła magia w społeczeństwach tradycyjnych i czy pełni ją nadal w społeczeństwach nowoczesnych? Dlaczego magia była (i jest) traktowana jako zagrożenie przez religie instytucjonalne? Czy nauka całkowicie wyparła magię, czy może z nią współistnieje? Jaką rolę odgrywa magia i religia w konstruowaniu tożsamości indywidualnej i zbiorowej? Jakie mechanizmy wykluczenia religijnego i kulturowego są widoczne w stosunku do czarowników, wiedźm, magów? W jaki sposób kultura popularna współczesna redefiniuje pojęcia religii i magii?
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.